

ANNEX IV RESUM MATRIU AVALUACIÓ DE RISCOS

COM INTERPRETAR L'EINA D'AVALUACIÓ DEL RISC (MATRIU DE RISCOS)			
Introducció			
La matriu de riscos dissenyada s'ha estructurat de la forma següent:			
1. Per mètode de gestió: 1. Subvencions (S); 2. Contractació (C); 3. Convenis (CV); 4. Mitjans Propis (MP); 5. Recursos humans (RH), i 6. Urbanisme (U)			
2. Dins de cada mètode de gestió s'ofereixen de manera predefinida diferents riscos i dins de cadascun d'ells, possibles factors y efectes del risc, així com mesures o controls per a mitigar la probabilitat i la gravetat de cada risc.			
Per a cadascun dels mètodes de gestió es presenta una portada (<i>primera pestanya en color</i>) on es recullen, a mode de resum, els diferents riscos i la seva descripció completa, detallant-se després cada risc en el seu corresponent full, juntament amb un llistat de possibles factors i efectes del risc i de mesures o controls proposats de forma orientativa per a cadascun d'ells.			
Cada risc té una única referència. Les lletres fan referència al mètode de gestió amb el que s'ha identificat cada risc (S.R, risc en subvencions; C.R, risc en contractació; CV.R, risc en convenis ; MP.R, risc en mitjans propis; RH.R, risc en recursos humans; U.R, risc en urbanisme) i els números identifiquen una referència seqüencial (S.R1, S.R2, S.R3... C.R1, C.R2, C.R3... CV.R1, CV.R2, CV.R3... MP.R1, MP.R2, MP.R3...).			
De la mateixa manera, existeix una única referència per a cada indicador de risc (I) i per a cada Control (C), assignant-se números seqüencials als indicadors de risc de cadascun dels riscos (per exemple, els indicadors del risc S.R1 comencen com S.I. 1.1., els del risc C.R2 com C.I. 2.1., etc...) i números seqüencials per als controls de cadascun dels riscos (per exemple, els controls del risc S.R1 comencen amb S.C. 1.1., els del risc C.R2 amb C.C. 2.1., etc...).			

Definicions			
A la matriu ens trobem amb els conceptes següents:			
Risc	Possibilitat que es produeixi un dany, lesió, pèrdua, responsabilitat o qualsevol altre efecte nociu, degut a vulnerabilitats internes o externes a la institució. Aquesta possibilitat s'avalua, com a mínim, a partir de dos criteris: probabilitat i impacte (gravetat).		
Impacte (gravetat) del risc	Impacte o cost (tant econòmic com de reputació, operatiu o en altres termes) que tindria per a l'organització el fet que el risc s'arribés a materialitzar. Cal valorar de 1 a 4 d'acord amb els criteris següents:		
	1	<i>Impacte limitat</i>	El cost per a l'organització que el risc es materialitzi seria limitat o baix , tant des d'un punt de vista econòmic, com reputacional o operatiu (per exemple, suposaria un treball addicional que retardaria altres processos).
	2	<i>Impacte mig</i>	El cost per a l'organització que el risc es materialitzés seria mig, degut a que el caràcter del risc no és especialment significatiu , tant des d'un punt de vista econòmic, com reputacional o operatiu (per exemple, retardaria l'assoliment de l'objectiu no crític).
	3	<i>Impacte significatiu</i>	El cost per a l'organització que el risc es materialitzés seria significatiu, degut a que el caràcter del risc és especialment rellevant o perquè hi ha varis beneficiaris involucrats, tant des d'un punt de vista econòmic, com reputacional o operatiu (per exemple, posaria en risc l'assoliment de l'objectiu no crític o retardaria l'assoliment de l'objectiu crític o objectiu CID).
	4	<i>Impacte greu</i>	El cost per a l'organització que el risc es materialitzés seria greu , tant des d'un punt de vista econòmic, como reputacional (per exemple, percepció negativa als mitjans de comunicació o derivar en una investigació oficial de les parts interessades) o operatiu (per exemple, podria posar en risc l'assoliment de l'objectiu crític o objetivo CID).

Probabilitat del risc	Probabilitat que el risc es materialitzi. Cal valorar-ho de 1 a 4 d'acord amb els criteris següents:		
	1	<i>Es produirà en molt pocs casos</i>	
	2	<i>Es pot produir algun cop</i>	
	3	<i>Es probable que es produeixi</i>	
	4	<i>Es pot produir amb freqüència</i>	
RISC BRUT	Nivell de risc de cadascun dels riscos predefinits a l'eina i dels indicadors de risc associats a aquests, calculat a partir de l'impacte i la probabilitat definits de forma inicial sense tenir en compte l'efecte dels controls existents o previstos en un futur.		
Factors (causals) del risc	Raons que ens han fet pensar que aquell risc és més o menys probable. Cada risc pot tenir diversos factors causals.		
Efectes del risc	Conseqüències que ens han fet pensar que si es materialitzés el risc seria més o menys greu. Cada risc pot tenir diversos efectes. El primer és sempre el propi risc enunciat.		
Mesures o controls	Mesures o controls dissenyats i implementats per a mitigar la probabilitat (factors) o la gravetat (efectes) de cadascun dels riscos.		
RISC NET	Nivell de risc de cadascun dels riscos predefinits a l'eina i dels indicadors de risc associats a aquests, calculat a partir de l'impacte i de la probabilitat de cada risc un cop valorada l'existència i l'eficàcia dels controls implementats a l'organització per a cadascun dels indicadors.		
Pla d'acció	Controls a implementar per l'organització per a reduir el risc net a uns nivells de risc objectiu acceptable.		
RISC OBJECTIU O RESIDUAL	Nivell de risc de cadascun dels riscos predefinits a l'eina i dels indicadors associats a aquests, calculat tenint en compte l'efecte dels controls previstos per l'organització per a reduir el risc net.		

1: AVALUACIÓ DE L'EXPOSICIÓ A RISCOS DE FRAU ESPECÍFICS - SUBVENCIONS

DESCRIPCIÓ DEL RISC					RESULTAT DE L'AUTOAVALUACIÓ	
Ref. del risc	Denominació del risc	Descripció del risc	A qui afecta aquest risc? (Entitat decidora (ED) / Entitat executora (EE) / Beneficiaris (BF) / Contractistes (C) / Tercers (T))	El risc és intern, extern o resultat d'una col·lusió?	COEFICIENT TOTAL RISC NET	COEFICIENT TOTAL RISC OBJECTIU
S.R1	Limitació indeguda de la concurrència a l'elaboració de les bases reguladores	Introduir a la regulació de les Bases requisits o condicions que no responen amb la finalitat de les subvencions i que suposen l'exclusió indeguda de possibles sol·licitants	EE / BF / T	Intern	1,00	1,00
S.R2	Difusió i publicitat escassa	Encara que hi ha una publicitat al BOP, la BDNS i al Tauler d'anuncis de l'Ajuntament si no hi ha una publicitat per altres canals no s'aconsegueix una correcta difusió, sobre tot per col·lectius més desfavorits	EE / BF / T	Intern	1,00	1,00
S.R3	Falsetat o manipulació en la documentació justificativa a presentar	Obtenció de la subvenció o ajuda falsejant les condicions requerides a les bases reguladores o convocatòria per a la concessió o ocultant les que les hagessin impedit	EE / BF / T	Intern / Extern	2,00	1,00
S.R4	Incorrecta aplicació dels criteris de concessió especificats a les Bases i a la Convocatòria	Aplicar de manera diferent els criteris de concessió especificats a les Bases i a la Convocatòria si intervenen persones diferents a la resolució dels expedients, o possible disparitat de valoració en la mateixa persona que resol	EE / BF / T	Intern / Extern	6,00	1,00
S.R5	Pèrdua de la pista d'auditoria	No es garanteix la conservació de tota la documentació i registres comptables per a disposar d'una pista d'auditoria adequada	EE / BF / T	Intern / Extern	3,00	1,00
				RISC TOTAL MÈTODE GESTIÓ (SUBVENCIONS)	2,60	1,00

2. AVALUACIÓ DE L'EXPOSICIÓ A RISCOS DE FRAU ESPECÍFICS - CONTRACTACIÓ

DESCRIPCIÓ DEL RISC					RESULTAT DE L'AUTOEVALUACIÓ	
Ref. del risc	Denominació del risc	Descripció del risc	A qui afecta aquest risc? (Entitat decidora (ED) / Entitat executora (EE) / Beneficiaris (BF) / Contractistes (C) / Tercers (T))	És el risc intern, extern o resultat d'una col·lusió?	COEFICIENT TOTAL RISC NET	COEFICIENT TOTAL RISC OBJECTIU
C.R1	Preparació de contractes que no responen a una necessitat real en perjudici de l'interès general	Insuficient o manca d'anàlisi de les necessitats que es pretenen assolir amb l'execució del contracte.	ED, EE, BF, C	INTERN	1,33	1,33
C.R2	Fraccionament fraudulent de l'objecte del contracte	Fraccionament del contracte en dos o més procediments evitant la utilització d'un procediment que, en base a la quantia total, hagués requerit majors garanties de concurrència i de publicitat.	ED, EE, BF, C	INTERN	1,00	1,00
C.R3	Limitació indeguda de la concurrència o lliure competència	Celebrar contractes irregularment per afavorir una determinada empresa i/o interessos privats	ED,EE,BF,C	INTERN	1,00	1,00
C.R4	Conflicte d'interès	L'exercici imparcial i objectiu de les funcions d'algun dels intervinents en les diferents fases del contracte es veu compromès per raons familiars, afectives, d'afinitat política o nacional, d'interès econòmic o per qualsevol altre motiu directe o indirecte d'interès personal.	ED,EE,C	INTERN	1,00	1,00
C.R5	Obtenir una prestació diferent a la contractada	Execució del contracte contravenint les condicions d'adjudicació	ED,EE,BF,C,T	INTERN	1,50	1,50
C.R6	Modificar injustament la durada del contrato	Prestar serveis, subministraments o realització d'obres sense títol habilitant i sense seguir el procediment de licitació	ED,EE,C	INTERN	1,00	1,00
				RISC TOTAL MÈTODE GESTIÓ (CONTRACTACIÓ)	1,14	1,14

3: AVALUACIÓ DE L'EXPOSICIÓ A RISCOS DE FRAU ESPECÍFICS - CONVENIS

DESCRIPCIÓ DEL RISC					RESULTAT DE L'AUTOAVALUACIÓ	
Ref. del risc	Denominació del risc	Descripció del risc	A qui afecta aquest risc? (Entitat decidora (ED) / Entitat executora (EE) / Beneficiaris (BF) / Contractistes (C) / Tercers (T))	El risc és intern, extern o resultat d'una col·lusió?	COEFICIENT TOTAL RISC NET	COEFICIENT TOTAL RISC OBJECTIU
CV.R1	L'objecte del conveni no correspon a aquesta figura jurídica	Celebració de convenis per eludir un procediment de contractació o eludint els requisits de validesa d'aquest instrument jurídic	EE, BF, C, T	intern	1,00	1,00
CV.R2	Incompliment del procediment o dels requisits legals del conveni	Celebració d'un conveni amb incompliment del procediment legalment establert, o incomplint determinats tràmits o requisits legals.	EE, BF, C, T	intern	1,00	1,00
CV.R3	Conflicte d'interès	L'exercici imparcial i objectiu de les funcions del personal que intervé en l'adopció o la signatura del conveni es veu compromesa per raons familiars, afectives, d'afinitat política o nacional, d'interès econòmic o per qualsevol altre motiu directe o indirecte d'interès personal	EE, BF	col·lusió	1,00	1,00
CV.R4	Limitació de la concurrència en la selecció d'entitats col·laboradores de dret privat	En el cas de convenis amb entitats col·laboradores per a instrumentar una subvenció, la selecció de l'entitat col·laboradora de dret privat no s'ha realitzat seguint els principis establerts	EE, BF, T	intern	1,00	1,00
CV.R5	Limitació de la concurrència en el cas d'execució del conveni per tercers	En el cas de convenis amb entitats col·laboradores per a instrumentar una subvenció, l'entitat col·laboradora no garanteix l'elecció de proveïdors a través d'un procés de concurrència competitiva	EE, BF, C, T	col·lusió	2,00	1,00
CV.R6	Incompliment de les obligacions d'informació, comunicació i publicitat	No es compleix amb allò estipulat a la normativa nacional o europea respecte a les obligacions d'informació i publicitat.	EE, BF, C, T	intern	1,00	1,00
CV.R7	Control de la despesa, fiscalització i justificació del projecte o activitat subvencionada	No existeix un control de la despesa, de la documentació comptable adequada que permeti fer un seguiment complet de les actuacions finançades i de la justificació de la subvenció.	EE	intern	1,00	1,00
				RISC TOTAL MÈTODE GESTIÓ (CONVENIS)	1,14	1,00

4: AVALUACIÓ DE L'EXPOSICIÓ A RISCOS DE FRAU ESPECÍFICS - MITJANS PROPIS

DESCRIPCIÓ DEL RISC						RESULTAT DE L'AUTOAVALUACIÓ	
Ref. del risc	Denominació del risc	Descripció del risc	A qui afecta aquest risc? (Entitat decidora (ED) / Entitat executora (EE) / Beneficiaris (BF) / Contractistes (C) / Tercers (T))	El risc és intern, extern o resultat d'una col·lusió?	COEFICIENT TOTAL RISC NET	COEFICIENT TOTAL RISC OBJECTIU	
MP.R1	Falta de justificació de l'encàrrec a mitjans propis	No es justifica que l'encàrrec a mitjà propi sigui la solució més adequada i eficient des del punt de vista de la bona gestió financiera i de legalitat	EE BF, T	intern	1,00	1,00	
MP.R2	Incompliment pel mitjà propi dels requeriments per a ser-ho	No es compleixen els requisits per a ser mitjà propi personificat o el mitjà propi ha perdut aquesta condició	EE BF, T	intern	1,00	1,00	
MP.R3	Falta de justificació en la selecció del mitjà propi	La selecció del mitjà propi concret al que es realitza l'encàrrec no està adequadament justificada, el que pot afectar al risc de compliment d'una bona gestió financiera, de frau o corrupció per selecció d'un mitjà propi inadequat.	EE BF, T	intern	1,00	1,00	
MP.R4	Aplicació incorrecta de les tarifes i els costos	Falta de justificació o aplicació incorrecta de les tarifes i els costos en l'elaboració del pressupost	EE BF, T	intern	1,00	1,00	
MP.R5	Incompliment dels límits de subcontractació i limitació de la concurrència.	La subcontractació realitzada pel mitjà propi no compleix els requisits establerts a l'article 32.7 de la LCSP, el que pot provocar la limitació de la concurrència a l'haver acudit a l'encàrrec a mitjà propi enlloc de fer una licitació pública	EE BF, T	intern	1,00	1,00	
MP.R6	Incompliment total o parcial de les prestacions objecte de l'encàrrec	Els productes o serveis no s'han lliurat en la seva totalitat i/o no tenen la qualitat esperada, presenten retrassos injustificats i/o no cobreixen la necessitat administrativa prevista	EE, BF, T	extern	1,00	1,00	
MP.R7	Incompliment de les obligacions d'informació, comunicació i publicitat	No s'acompleix allò estipulat a la normativa nacional o europea respecte les obligacions d'informació i publicitat.	EE BF, T	intern	1,00	1,00	
MP.R8	No control de la despesa. No fiscalització de la documentació comptable	No existeix un control de la despesa ni de la documentació comptable adequada que permeti fer un seguiment complet de l'execució objecte de l'encàrrec.	EE	intern	1,00	1,00	
				RISC TOTAL MÈTODE GESTIÓ (MITJANS PROPIS)	1,00	1,00	

5: AVALUACIÓ DE L'EXPOSICIÓ A RISCOS DE FRAU ESPECÍFICS - RECURSOS HUMANS

DESCRIPCIÓ DEL RISC					RESULTAT DE L'AUTOAVALUACIÓ	
Ref. del risc	Denominació del risc	Descripció del risc	A qui afecta aquest risc? (Entitat decidora (ED) / Entitat executora (EE) / Beneficiaris (BF) / Contractistes (C) / Tercers (T))	El risc és intern, extern o resultat d'una col·lusió?	COEFICIENT TOTAL RISC NET	COEFICIENT TOTAL RISC OBJECTIU
RH.R1	Incompliment dels principis d'igualtat, publicitat, mèrit i capacitat en l'accés al treball públic	Degut a la falta de previsió es poden produir urgències en els processos de selecció que portin a incomplir algun dels principis d'igualtat, publicitat, mèrit i capacitat en l'accés al treball públic, provocant la nul·litat del procés. Perpetuar situacions de provisionalitat en llocs de treball, consolidant seleccions realitzades amb criteris de caràcter temporal	EE	Col·lusió	2,25	1,75
RH.R2	Risc d'inadequació del perfil tècnic a l'exercici de les funcions	Processos de selecció inespecífics que provoquin que el perfil seleccionat no s'ajusti als requeriments del lloc de treball	EE	Intern	2,00	1,50
RH.R3	Planificació o dimensionament inadequats	Planificació o dimensionament inadequats que provoquin ineficàcies en alguna funció	EE	Intern	2,00	1,50
RH.R4	Capacitació insuficient del personal per al desenvolupament de les seves funcions	No poder fer front a nous reptes tecnològics, legals, de conjuntura... per falta de formació en coneixements o habilitats	EE	Intern	2,00	2,00
RH.R5	No avaluar el rendiment del personal ni l'acompliment de les seves funcions i objectius	No avaluar de manera suficient el rendiment del personal. Pot implicar no detectar situacions de baixa productivitat de manera que no es puguin gestionar i corregir. O al contrari, no reconèixer rendiments excel·lents, generant desmotivació	EE	Intern	2,00	2,00
				RISC TOTAL MÈTODE GESTIÓ (RECURSOS HUMANS)	2,05	1,75

6: AVALUACIÓ DE L'EXPOSICIÓ A RISCOS DE FRAU ESPECÍFICS - URBANISME

DESCRIPCIÓ DEL RISC					RESULTAT DE L'AUTOAVALUACIÓ	
Ref. del risc	Denominació del risc	Descripció del risc	A qui afecta aquest risc? (Entitat decidora (ED) / Entitat executora (EE) / Beneficiaris (BF) / Contractistes (C) / Tercers (T))	El risc és intern, extern o resultat d'una col·lusió?	COEFICIENT TOTAL RISC NET	COEFICIENT TOTAL RISC OBJECTIU
U.R1	Externalització de temes de planejament, gestió, projectes i obres	Disminució del control de l'Ajuntament sobre el procés urbanístic, de gestió o d'obres	EE / T	Intern	2,00	1,00
U.R2	Modificacions puntuals de planejament	Fer moltes modificacions puntuals enlloc de fer una revisió del planejament	EE	Intern	1,75	1,00
U.R3	Inactivitat de l'administració	Que es facin actuacions irregulars a nivell urbanístic/obres i l'Administració no intervingui o intervingui amb retard	EE / BF / C / T	Intern	2,60	1,60
U.R4	Manca de transparència en les actuacions (urbanisme, obres, patrimoni, etc.)	Generar desconfiança a la població sobre les actuacions municipals (on van els diners, amb quin criteri es fan les actuacions, agents que intervenen, contractació, etc..)	BF / C / T	Intern	2,00	1,00
				RISC TOTAL MÈTODE GESTIÓ (URBANISME)	2,09	1,15